

Et flertal af Danmarks unge
føler sig udenfor i politik
1. sektion side 6

Fremtiden er uvis
for Københavns
festligste garderobe
Kultur forsiden

Kom med på tur i verdens
ældste togland Rejser forsiden

Trumps nedskæringer
gør ondt i Etiopien
PS side 6-9

Flygtninge får udleveret frisk mad på et marked i Etiopien. Det er finansieret af USA. Bevillingen udløber til december, og markedet lukker. Foto: Thomas Borberg

Forsikrede slipper uden om gigantisk adhd-kø

Tre millioner danskere har privat sundhedsforsikring og kan springe over årelange ventetider. Et stigende antal bruger genvejen til at blive udredt for adhd. Folk uden arbejde må stille sig i kø.

ADHD

LARS IGUM RASMUSSEN

ANDERS LEGARTH SCHMIDT

Aldrig før har forsikringsselskaber og pensionskasser sendt så mange kunder med private sundhedsforsikringer i hånden til hurtig udredning for adhd og hjælp til at leve med udviklingsforstyrrelsen.

Tre af de største aktører på området for sundhedsforsikringer – PFA, Danica og Dansk Sundhedssikring – melder samstemmende over for Politiken, at de på få år har sendt markant flere voksne til udredning for adhd.

Eksempelvis er antallet af forsikrede kunder hos Danica, der udredes for adhd, syvdoblet siden 2021. Mens PFA er gået fra 587 kunder, der i 2022 blev hjulpet med adhd, til at de indtil videre i 2025 har hjulpet 2.458 sundhedsforsikrede kunder.

»Vi ser det som et spejl af det samfund, vi befinder os i«, siger Rikke Bay Haaber, chef for Strategisk Sundhed hos PFA: »Vi oplever et markant behov hos vores kunder, som henvender sig til os og beder om hjælp til adhd. Enten til dem selv eller deres børn. Det er behov for udredning for adhd, men også forebyggende hjælp, undervisning i adhd, fordi de har det svært i forhold til livet generelt«.

Forsikring & Pension bekræfter, at det psykiske område fylder mere.

Brancheforeningen har ikke specifikke data på adhd, men vurderer, at netop her er efterspørgslen stigende.

I 2020 brugte 50.280 borgere en sundhedsforsikring til at få hjælp hos enten psykolog eller psykiater. I 2024 var det steget til 94.291. Altså næsten en fordobling på få år.

Systemet er »kollapset«

Den voksende efterspørgsel efter udredning for adhd ved brug af en sundhedsforsikring skal ses i lyset af, at der nu i flere år har været enorme ventetider til offentlig betalt udredning for adhd hos en psykiater. ADHD-foreningen mener, at det offentlige system er »kollapset«.

Danskere uden sundhedsforsikringer skal nemlig vente i måneder, sågar

år, før de kan møde en psykiater. Over halvdelen af de privatpraktiserende psykiatere – der udfører opgaver for det offentlige sundhedsvæsen – har ventetider på to år eller mere. En tredjedel har over tre års ventetid. Kun fem psykiatere vil kunne se en ny patient inden for et år, men tidligst efter 20 ugers ventetid. Med en privat sundhedsforsikring vil en borger typisk kun skulle vente et par uger.

Udredningsgarantien gælder kun på hospital, mens de fleste udredes for adhd hos psykiatere i egen klinik.

Fra 2021 til 2024 er antallet af voksne danskere i medicinsk adhd-behandling fordoblet, så godt 100.000 nu får medicinen.

Fortsættes side 4

POLITIKEN MENER

USA's dominans

Landets gamle mønster vender tilbage.

Donald Trump er fuldt i gang med at forme sin egen verdensorden. Denne uge blev fire både ud for Venezuelas kyst ramt af amerikanske bombefly. 14 mennesker mistede livet, og siden september har bombetogterne kostet 57 mennesker livet. Uden beviser præsenteres operationerne af Pentagon som en indsats mod narkosmugling, men bag ordene gemmer sig et tydeligt mønster: Under Trump ønsker USA stadig mere at dominere sit nærområde.

Siden Monroe-doktrinen fra 1823 har USA betragtet Latinamerika som sin egen geopolitiske baghave. Med Trump får den en ny, aggressiv form: Økonomiske incitamenter til lydige regeringer kombineres med straf og militære aktioner mod dem, der træder ved siden af.

Da regeringen i Brasília f.eks. afviste at blande sig i retssagen mod Jair Bolsonaro, svarede Trump igen med 50 procents told på brasilianske varer. I Argentina lokkede USA for nylig under valgkampen med direkte økonomisk støtte, hvis Javier Mileis parti vandt midtvejsvalget. Og i Colombia modarbejder USA den siddende venstreorienterede præsident, mens Venezuela igen er mål for et voldsomt militært pres. Den ene hånd lokker, den anden truer.

DER ER INGEN tvivl om, at 'kampen mod narko' her fungerer som scenografi for en større ambition: at genetablere USA som den suveræne magt, der vil dominere sit nærområde. Det, Washington tidligere kaldte kampen for frihed, viser sig nu som ren magtudøvelse, og den gamle verdensorden afslører sit egentlige grundlag. Når USA uden videre overtræder folkeretten og anvender militær magt til at bombe civile mål, sender det et signal til Rusland og Kina om, at de kan gøre det samme.

For Grønland, Taiwan og Østeuropa er dette utvivlsomt dårligt nyt. Europas tillid til USA fremstår i denne nye, hårdhændede verdensorden stadig mere naiv og understreger igen, hvor meget det haster for Europa med at opbygge sin egen sikkerhedspolitiske suverænitet. *idskov*

EN HÅNDBOG TIL DIG, DER TROR, AT DU ER FOR KLOG TIL AT BLIVE SNYDT

og til os andre, der ved, hvor hurtigt det kan ske

NORDIC HEAT®

STAY WARM AND FOCUSED

BATTERIOPVARMET TØJ

-TIL ARBEJDE OG FRITID!

INDIEN

UFORGLEMMELIGE LUKSUS HIGH-END REJSER SIDEN 1985

HIMALAYA

Fra teplantager i det Nordøstlige Himalaya til det Vestlige Himalaya. 10 - 15 personer.

Fra 30. marts til 13. april 2026 (Påskeferien)

Pris: kr. 36.500 pr. person med halv pension. Sidste tilmeldingsfrist: 10. december.

SYDINDIEN

Fra Østens Venedig til Sydligste spids "THE LANDS END". 10- 15 personer.

Fra 9. februar til 19. februar 2026

Pris: kr. 26.800 pr. person med halv pension. Sidste tilmeldingsfrist: 3. december.

Få tilsendt programmer og mere info, pr. mail også individuelle og skræddersyede rejser.

www.pushpinder.dk • 4015 5348 / 4495 5348

pgt@pushpinder.dk • Medlem af Rejsegarantifonden reg. nr. 437

Plant Food Festival

Øksnehallen

1. - 2. november

Kl. 10-17

GRATIS ADGANG

Mere på www.plantfoodfestival.dk